

Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants
T.a.v. College voor Beroepsreglementering
Digitaal verzonden

27 juli 2026

Betreft: Consultatiereactie evaluatie Standaard 700 en de invoering herziene standaarden 240 en 570

Geachte heer, mevrouw,

Onder verwijzing naar de consultatie over de evaluatie Standaard 700 en de invoering van de herziene Standaarden 240 en 570, maken wij graag van de gelegenheid gebruik om te reageren op de consultatievragen. In de appendix bij deze brief staan opmerkingen verzameld die betrekking hebben op de vertalingen van de herziene standaarden 240 en 570.

Allereerst willen we het College voor Beroepsreglementering (CB) en de Beroepsorganisatie danken voor de evaluatie die is uitgevoerd naar het uitgebreider rapporteren in de controleverklaring over fraude en continuïteit. De consultatie raakt de kern van de rol van de accountant in het maatschappelijk verkeer. Het voorkomen en signaleren van fraude en het adequaat adresseren van continuïteitsvraagstukken vraagt voortdurende alertheid van alle betrokken partijen. Als accountants vervullen we daarin een belangrijke rol en wij vinden het van groot belang om die verantwoordelijkheid zorgvuldig, professioneel en met oog voor het publieke belang in te vullen.

In het bijzonder waar het gaat om fraude is het van groot belang dat het normenkader helder definieert wat van de accountant mag worden verwacht, binnen de grenzen van diens rol en verantwoordelijkheid. Een duidelijke en evenwichtige invulling draagt bij aan het vertrouwen in de controleverklaring en de rol van de extern accountant.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam, T: 088 792 00 20

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Zijn er zwaarwegende argumenten waardoor het CB tot een ander standpunt zou moeten komen?

Reikwijdte fraude & continuïteit

Het CB is tot het voorstel gekomen om de reikwijdte van de vereisten over de rapportage in de controleverklaring voor de herziene standaarden ISA 240 en ISA 570 te laten verschillen. In de voorgestelde implementatie wordt daarbij een onderscheid gemaakt in de reikwijdte tussen Standaard 570 (continuïteit), die breder wordt toegepast, en Standaard 240 (fraude), die beperkt blijft tot wettelijke controles. Een verschil in de reikwijdte draagt naar onze mening niet bij aan duidelijkheid voor zowel accountants als stakeholders. Wij pleiten daarom voor **harmonisatie van de reikwijdte van Standaarden 240 en 570**, waarbij beide standaarden op consistente wijze worden toegepast.

Rapportage fraude als ketenverantwoordelijkheid

In 2022 schreef PwC in haar reactie op de handreiking rapporteren over controleaanpak frauderisico's in de verklaring: *“De wens om te rapporteren over aangelegenheden ten aanzien van fraude kan botsen met het beginsel van vertrouwelijkheid. De wens van gebruikers om meer informatie te verkrijgen van een onderneming ten aanzien van frauderisico's en fraude aangelegenheden is begrijpelijk, maar het management en degenen belast met governance zijn dan degenen die hierover informatie zouden moeten verstrekken. De NBA dient er in haar rol als belangenbehartiger voor accountants ervoor te waken dat de accountant niet wordt ingezet voor het verstrekken van informatie die door het management niet hoeft te worden verstrekt. [...] Om meer transparantie over fraude-aangelegenheden te bewerkstelligen zullen bijvoorbeeld verslaggevingsstandaarden moeten worden aangepast.”*

Ondanks de toezegging van de NBA in 2022 om een actieve rol te vervullen in het realiseren van verslaggevingsvereisten die tegemoetkomen aan de informatiebehoeften van gebruikers, constateert het CB helaas dat er ten aanzien van fraude geen noemenswaardige ontwikkelingen zijn geweest in de wetgeving noch in de overige verslaggevingsnormen die (hadden kunnen) bijdragen aan de informatiebehoefte van gebruikers.

PwC acht het van belang om de verantwoordelijkheid in het verslaggevingsstelsel helder te houden. In het bijzonder met betrekking tot fraude benadrukken wij dat rapportage hierover een ketenverantwoordelijkheid is. Management is primair verantwoordelijk voor het identificeren en

transparant toelichten van fraude(-risico's) in de verslaggeving waar dat op grond van de verslaggevingsvereisten nodig is. De rol van de accountant is gericht op het toetsen van deze informatie en het geven van een onafhankelijk oordeel.

In lijn met onze eerdere reactie op de handreiking over uitgebreid rapporteren over fraude, wijzen wij erop dat voorkomen moet worden dat de accountant via de controleverklaring nieuwe informatie introduceert die niet door management is gerapporteerd. Wat naar onze mening ontbreekt in de analyse in het Consultatiedocument is een goede weergave van de door de NBA ondernomen stappen om te komen tot aanpassing van de verslaggevingsvereisten en de analyse van de redenen dat dit niet heeft geleid tot, zoals het CB het omschrijft, een noemenswaardige aanpassing. Die analyse is van belang om te duiden welke stap nu passend is in het kader van de gebruikersbehoeften.

Vind je het standpunt van het CB goed verwerkt in de specifieke aanpassingen in herziene standaarden 240 en 570?

Fraude-aangelegenheid en rapportageverwachting

De vertaalde standaard introduceert de term “fraude-aangelegenheid” als een breed, op professioneel oordeel gebaseerd begrip, zonder dit expliciet te definiëren. Dit laat ruimte voor interpretatie, met name ten aanzien van de vraag welke zaken hieronder vallen. Duidelijkheid hierover is naar onze mening belangrijk voor zowel accountants als gebruikers, mede aangezien het begrip fraude-aangelegenheid een andere connotatie heeft dan het begrip “matter related to fraud” dat wordt gebruikt in de Engelstalige standaard. Een goede duiding van wat met het begrip wordt bedoeld helpt om misverstanden en verkeerde verwachtingen te voorkomen bij de uitleg en toepassing van het begrip.

De rapportage in de controleverklaring is op grond van de concept standaard beperkt tot de meest significante fraude-aangelegenheden, hetgeen suggereert dat niet ieder frauderisico, geïdentificeerde of vermoede fraude tot externe rapportage leidt.

In dat kader zien wij in de conceptstandaard onderdelen die nog onduidelijk zijn in het gebruik van dit begrip en mogelijk verkeerde verwachtingen creëren. Zo schrijft paragraaf 62C voor dat de meest significante fraude-aangelegenheden worden gerapporteerd, terwijl de titel van de betreffende paragraaf in de controleverklaring (‘fraude-aangelegenheden’) breder lijkt te duiden. Ook in paragrafen 62D en 62E wordt gerefereerd aan ‘aangelegenheden’ waar mogelijk ‘meest significante fraude-aangelegenheden’ wordt bedoeld.

Tegen deze achtergrond lezen wij de vertaalde Standaard 240 primair als een kader gericht op identificatie, beoordeling en beperkte en selectieve externe rapportage. In dat licht ervaren wij discrepantie met het consultatiedocument, waarin wordt gerefereerd aan rapportage over geïdentificeerde en vermoede fraudes. Wij zouden het op prijs stellen als de NBA dit nader kan verduidelijken, met name ook om de verwachting van de rol van de accountant op dit belangrijke onderwerp helder te krijgen.

Vanuit onze maatschappelijke verantwoordelijkheid als accountant hechten wij er groot belang aan dat deze standaarden bijdragen aan het vertrouwen in de controleverklaring en het begrip bij het maatschappelijk verkeer. Wij waarderen de mogelijkheid om op deze consultatie te reageren en hopen met bovenstaande opmerkingen een constructieve bijdrage te leveren aan de verdere uitwerking van de standaarden. Wij zijn uiteraard graag bereid onze reactie nader toe te lichten als dat behulpzaam is.

Hoogachtend,

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Prof. dr. A.J. Brouwer RA

Hoofd National Office PricewaterhouseCoopers Accountants N.V

Appendix: opmerkingen vertalingen ISA 240 & 570

Opmerkingen vertaling ISA 240

Paragraaf	Opmerking
10	In deze paragraaf wordt 'misstatements' vertaald met 'onjuistheden' en 'financial statements' met 'jaarrekening', terwijl op alle andere plekken in deze standaard 'misstatements' wordt vertaald met 'afwijkingen' en 'financial statements' met 'financiële overzichten'. Wij adviseren om eenduidige terminologie toe te passen.
24(c)	In de Engelse tekst staat: 'control deficiencies related to the prevention or detection of fraud'. Dit wordt vertaald met 'tekortkomingen in de interne beheersing met betrekking tot het voorkomen en detecteren van fraude'. Het gaat hier echter om interne beheersingsmaatregelen. Wij stellen voor om control deficiencies te vertalen met tekortkomingen in de interne beheersingsmaatregelen.
32(a)(i)	Hier wordt 'business practices' vertaald tot bedrijfspraktijken. Deze vertaling lijkt minder gebruikelijk en is mogelijk te smal voor de context van een audit. Ons voorstel is om dit te vertalen door 'zakelijke gedragingen'.
68 (g)	Hier ontbreekt een haakje bij g. Er staat 'g)' in plaats van '(g)'.
A93	In de voorbeelden lijkt sprake van een vertaalfout. '...initiating, processing, or recording complex or unusual transactions...' wordt vertaald met '...initiëren, verwerken of verwerken van complexe of ongebruikelijke transacties...'. 'recording' is per abuis, net als 'processing' vertaald met 'verwerken', waardoor de nuance verloren gaat. Onze suggestie is om dit te vertalen als '...initiëren, verwerken of vastleggen...'.
A96	In de Nederlandse tekst is het Engelse woord 'or' blijven staan. Dit zou 'of' moeten zijn.
A128	In de voorbeelden wordt 'to respond to' vertaald met 'tin te spelen op'. De 't' bij 'tin' moeten worden verwijderd.
A181 en A192D	In A181 is een verwijzing opgenomen naar paragraaf 60(a). In A192D staat vergelijkbare tekst als in A181 en wordt een verwijzing opgenomen naar paragraaf 66A(a). Deze paragraaf bestaat niet. Wij vermoeden dat hier ook verwezen moet worden naar paragraaf 60(a).

A195	In deze paragraaf is ‘In some jurisdictions, law or regulation may...’ vertaald met ‘In sommige rechtsgebieden kunt wet- of regelgeving...’; ‘kunt’ moet hier vervangen worden door ‘kan’.
Bijlage 1 – pag. 120	In bijlage 1 op pagina 120 is ‘Need to obtain additional debt or equity financing, or qualify for government assistance or incentives, to avoid bankruptcy or foreclosure, or to stay competitive—including financing of major research and development or capital expenditures’ vertaald met ‘de behoefte aan aanvullende financiering met eigen of vreemd vermogen om concurrerend te blijven, met inbegrip van de financiering van belangrijke kosten van onderzoek en ontwikkeling of investeringsuitgaven’. De zinsdelen ‘qualify for government assistance or incentives’ en ‘to avoid bankruptcy or foreclosure’ zijn niet vertaald. Dit moet nog in de vertaling opgenomen worden.
Bijlage 1 – pag. 120	In bijlage 1 op pagina 120 is ‘significant pending transactions, such as initial public offerings, mergers and acquisitions, business combinations or contract awards’ vertaald met ‘significante lopende transacties, zoals bedrijfscombinaties of de gunning van contracten’. ‘Initial public offerings’ (beursintroductions) en ‘mergers and acquisitions’ (fusies en overnames) ontbreken. Deze woorden zouden nog moeten worden toegevoegd.
Bijlage 2 – pag. 127	In bijlage 2 op pagina 127 luidt de koptekst in het Nederlands: ‘Bijlage 2 (Zie Para. A59, A127 and A135)’, Het woord ‘and’ moet hier vervangen worden door ‘en’.
Pag. 135	Op pagina 135 staat een lijst met opsommingen. Bij de vierde opsommingsmarkering van boven staat een dubbele opsommingsmarkering. Hier moet een opsommingsmarkering verwijderd worden.
Algemeen	Eenduidig gebruik: PIEs wordt vertaald met OOB's of met organisaties van openbaar belang. Wij geven in overweging om consequent gebruik te maken van of OOB's of organisaties van openbaar belang.
Algemeen	Eenduidig gebruik: op verschillende plekken wordt ‘earnings’ vertaald met ‘winst’. Earnings is echter breder dan winst. Wij stellen dan ook voor om de term ‘earnings’ in dit kader te vertalen met ‘resultaat’. ‘Aggressive earnings expectations’ wordt dan bijvoorbeeld ‘agressieve resultaatverwachtingen’.

Opmerkingen vertaling ISA 570

Paragraaf	Opmerking
5	‘maakt van’ wijzigen in ‘vorm over’
6	Eenduidig gebruik: of ‘onzekerheid van materieel belang’ of ‘materiele onzekerheid’
14	‘ISA’ wijzigen in ‘Standaard’ zodat deze term door het hele document wordt gebruikt.
15	‘de inschatting door het management van de continuïteit’ wijzigen in ‘de inschatting door het management van de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven’.
A12	‘de inschatting van de continuïteit’ wijzigen in ‘de inschatting door het management van de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven’.
A18	‘de criteria voor waardering, resultaatbepaling en presentatie’ wijzigen in ‘verwerking, waardering en presentatie’.
A93	‘uitzonderlijke omstandigheden’ wijzigen in ‘uiterst zeldzame omstandigheden’ conform COS 705.
A94	‘Paragrafen’ vervangen door ‘secties’
A102	‘regulerende’ vervangen door ‘regelgevende’